

SUUR EESTI Raamatuklubi

PALJU HÄID RAAMATUID!

APRILL 2024

URMAS
TARTES
soovitab
aprilli
klubi-
raamatut

APRILLI KLUBIRAAMAT

Heiko Bellman
PUTUKAD

väli-
määraja

Pärast talve igatsemise vist kõik loodusesse ja vahva on märgata pisemaidki elusolendeid, kes meid ümbritsevad. Kaugele pole tingimata vaja minna, võib-olla vaid esimese päikeselaiguni. Autor on raamatut koostades mõelnud sellelegi, et putukate uurimine ja määramine koos vanematega on hea algus laste tõsisema loodushuvi tekkeks. On ju lapsed iseenesest uudishimulikud ja tahavad kõike teada. Kraavipervel kükitav ja pikalt putukate tegemisi vaatlev laps saab sealt kindlasti kaasa olulisemaid teadmisi ja parema keskkondumise kui nutiseadmeid uurides. Õnneks on täiskasvanuteski seda teadasaamise soovi palju säilinud – iga-sugused määrajad on ka meie klubi-liikmete seas ikka ühed populaarsemad raamatud olnud.

Pole sugugi vähetähtis, et raamatu sisutoimetajaks on meie oma putuka-uuri ja -populariseeri Urmas Tartes. Tema soovitus ja täiendus võib usaldada. Tärkava loodusega aprillikuu klubiraamatuks sobib putukate väli-määraja igatahes suurepäraselt.

Aiahuvilistele pakub kindlasti inspiratsiooni kodumaine astilberaamat. Samuti võivad rõõmustada ilukirjanduse sõbrad. Ei juhtu just iga päev, et ilmub ammuse lemmikautori seni avaldamata teos, nagu on nüüd juhtunud Marqueze puhul. Kindlasti on tähelepanuväärne ka Pirkko Saisio suurromaan „Passioon” ning „Psyche ja Eros” – kaasahaarav uusversioon Kreeka müüdist. Aprillikuu sooduspakkumises on aga hea tuju raamatud, sest ka hea meelelahutus on väga oluline asi.

Kaunist ja raamatuterohket kevadet!

MALL PAAS

Kõigi klubi liikmete vahel, kes ostavad aastal 2024 vähemalt viis klubiraamatut, loosime välja LUGEJA JÕULUPREEMIA 1200 EUROT! Loosimine toimub detsembris 2024.

Vaata kampaaniareegleid:
varrak.ee/raamatuklubi/

Kui palju on Sinul Raamatuklubi boonuspunkte? Ära unusta neid kasutada!

Iga klubiraamatu ost annab ühe boonuspunkti. 1 boonuspunkt = 1 euro. Kasutada saab kuni 10 boonuspunkti tellimuse kohta. Boonuspunkte saab kasutada kodulehelt tellides. Kui tellid klienditeeninduse kaudu, anna boonuspunktide kasutamise soovist teada kohe tellimust tehes. Seda, kui palju on Sul boonuspunkte kogunenud, näed sisselöginuna kodulehel (Minu konto - Minu andmed). Boonuspunktid on kirjas ka paberajakirja tagakaanel aadressi juures.

Kõigi vahel, kes ostsid veebruaris klubiraamatu „Põhjamaine Eesti”, loosisime välja viis populaarset kogupere lauamängu EESTI MÄNG.

Võitjad on:
Ülle Rohtla
Siiri Johanson
Lilian Milder
Toivo Kõopere
Kätlyn Liblik

Toredat mängimist!

15. nädalal on Kuku Raadio nädala raamatuks „Putukad”. Saade on eetris tööpäeviti kell 10.30 ja kordusena kell 20.30.

Raamatuklubis märtsis müüdnud raamatute TOP 5

1. Aias sajab saia. *Lia Virkus, Siire Vanaselja*
2. Kojutulek. *Kate Morton*
3. Au kolhoosikorrale! *Andrus Kasemaa*
4. Kurjakuulutav kevad. *Agatha Christie*
5. Üksikisik ja võim. 20. sajandi Euroopa loojad ja lammutajad. *Ian Kershaw*

TOP 10 leiad <https://varrak.ee/raamatuklubi/top-10/>

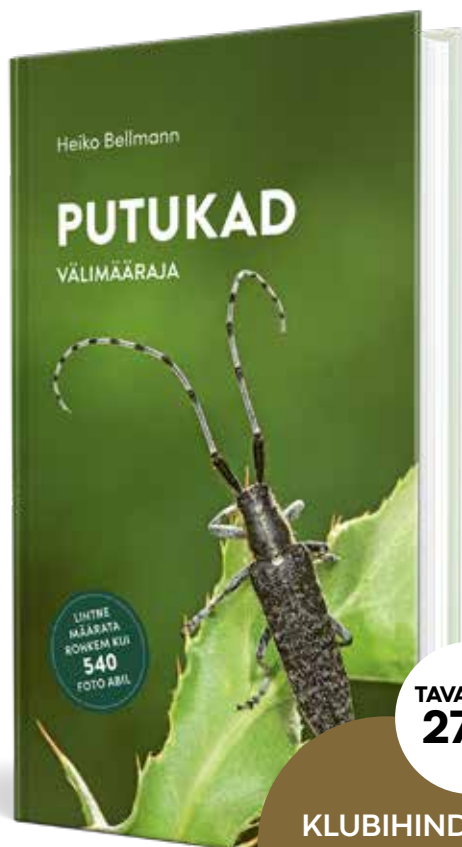
SERKK

SUUR EESTI RAAMATUKLUBI

Suure Eesti Raamatuklubi ajakiri

Toimetaja: Mall Paas
Kaanefoto: Ekspressmeedia / Argo Ingver
Aadress: Pärnu mnt 67A, 10134 Tallinn
Telefon: 646 0218
E-post: raamatuklubi@serk.ee
www: www.serk.ee
Swedbank: EE282200221023684813
SEB: EE701010220076013011

TAVAHIND
27.90

KLUBIHIND
19.90

Kirjastus Varrak

Tõlkinud Katri Soe-Surén
Sisutoimetaja Urmas Tartes
192 lk, poolpehme köide, 115 × 190 mm

KOOD **59921**

„Putukad on seda toredamad, mida paremini neid ära tunneme. Tänapäeval liiguvad nii inimesed kui ka putukad. Seepärast on hea omada raamatut, kus on nii Eestis elavaid kui ka meist lõuna poole jäävaid liike.”

— Urmas Tartes, bioloog ja loodusfotograaf

Putukad

Välimääraja

Heiko Bellmann

Avasta putukate maailma!

Uhked kiilid, kompaktse kehaehitusega mardikad või filigraansed ühepäevikud tõestavad: putukad on maailma kõige liigi- ja vormirikkam loomade klass. Neid esineb tohtus mitmekesisuses. Et seda vormirikkust mingilgi määral hoomata, jaotatakse putukad umbes 30 seltsi, mis omakorda jaotuvad erinevateks rühmadeks, sugukondadeks ja perekondadeks. Selles raamatus on kavas lühidalt tutvustada kõige olulisemaid putukate rühmasid. Majas, aias, looduses – putukad on end sisse seadnud igasse niišsi.

Kompaktne loodusjuht mahub igasse seljakotti ja aitab teil neid põnevaid loomi avastada.

- Tuvastage kiiresti ja ohutult rohkem kui 360 putukat 526 foto ja 18 joonisega.
- Peamised määramistunnused on lühidalt esile tõstetud. Nooled näitavad, mida on oluline jälgida.
- Lisaks: kasulik teave liikide kohta.

Ürgputukad, ühepäevikulised, kevikulised ja kiililised

Sihktiivalised

Nokalised ja nende sugulased

Vörktiivalised, kirbud, koonulised ja ehmes-tiivalised

Mardikalised

Kahtiivalised

Kiletiivalised

SISUKORD

Sissejuhatus

Ülevaade meie putukatest
Moondega areng
Olulised mõisted

LOODUSVAATLUSED

Putukate otsimine
Kogumisrõõm

Register

Liikide loend
Lühiülevaade:
pahad ja pesad

Kõigi vahel, kes ostavad aprilli klubiraamatu „Putukad”, loosime välja 5 Meemeistrite kinkekarpi „Suur kolmik”. Auhind sisaldab mustsõstra, astelpaju ja ingveri mett (3 × 220 g)

Meemeistrid on pereettevõtte, mis toodab nii klassikalist mett kui uute põnevate maitsetega kooslusi ning peab oluliseks keskkonnateadlikku majandamist.

Külasta veebipoodi
<https://meemeistrid.ee/pood>

Meemeistrid
Mesi-Meesogud-Meesadused

Putukamaailma teejuht

Urmas Tartes

Lõpetanud Nõo keskkooli matemaatika ja füüsika eriklassi, Tartu ülikooli bioloog-zooloogina, filosoofiadoktor, PhD. Praegu tegutseb vabakutselise loovisikuna. Paljude populaarteaduslike artiklite ja raamatute autor. Abielus, isa ja vanaisa. 2009. aastal kategooriavõit Veolia Environnement Wildlife Photographer of the Year, 2023. aastal Kumari looduskaitsepreemia laureaat.

Foto: Ekspressmeedia / Argo Ingver

Looduseurija Urmas Tartes teadis juba põhikoolis, et läheb ülikooli süvendatult putukaid õppima. Äsja ilmunud putukate välimäärast leidis temagi mõne uue teadmise.

Kui palju maailmas on putukaurijaid?

Täpselt on üksnes putukateadlaste arvu võimatu kindlaks teha, sest putukatega puutuvad oma uurimistöodes ühel või teisel moel kokku kõik looduseurijad. Kitsamalt putukateadlaste arvu maailmas on hinnatud ligikaudu 7000. Polegi väga palju, arvestades putukate väga suurt liigirikkust ja tähtsust eluvõrgustikus. Seda vajalikum on igapäevase oskuse putukaid ära tunda, nende tegevust märgata ja mõista.

Raamat aitab tuvastada rohkem kui 360 putukat. Kas kõik nad elavad ka Eestis?

Loodus ei tunne riigipiire ja maailmas on vaid mõni üksik saareriik, mille piirid käivad enam-vähem ökosüsteemide piiride järgi. Liigid levivad märksa laiemalt.

Saksamaa loodusest lähtuvas raamatus kirjeldatud liikidest elas ja elab

enamik ka Eestis. Kui teksti toimetades kontrollisin liikide levikut Eestis, siis tuli välja ka selliseid liike, keda raamatu algupärandi kirjutamise ajal Eestis veel polnud, kuid kes on end kliima soojenemise tõttu hiljuti siin sisse seadma hakanud või levikut laiendanud. Oli üksikuid liike, kellele pidin lisama märkuse, et „Eestist pole veel leitud“, mis tähendab, et on tõenäoline nende jõudmine meile lähitulevikus.

Samas on suurtes riikides loomulikult rohkem elupaikade mitmekesisust. Nii on näiteks Saksamaal mägedes liike, keda Eestis ei saagi olla.

Euroopas reisida on lihtne ja see-pärast on hea omada raamatut, mis aitab ka reisil kohatud päris putukatega või internetis kohatud virtuaalsete putukatega tutvavamaks saada.

Teine huvitav tähelepanek seisnes putukate fenoloogia andmetes. Saksamaa on meist lõuna pool ja võiks arvata, et sealne elu on meie omast varasem. Kui

aga andmetesse süüvisin, siis selgus, et umbes 15 aastat tagasi Saksamaal täheldatud fenoloogia on väga lähedal praeguseks Eestis toimuvale ja eraldi sellekohaseks täiendamiseks puudus vajadus. Ega looduses käigi asjad täpselt kalendrikuupäevade järgi.

Kas teil on putukate seas oma lemmik(ud)?

Kui küsida emalt, lasteaiakasvatajalt või õpetajalt, kes on tema lemmiklaps, siis ilmselt me vastust ei saagi. Igapähele on oma põnevad erisused. Nii ei saa ka elurikkust lahterdada lemmikuteks ja vähem lemmikuteks.

Millised on kõige põnevamad putukad?

Nüüd peaksin kirjutama vastuseks terve putukamaailma teejuhtide sarja. Liblikatiiva muustritest leiame erilisi füüsikalisi nanostruktuure ja efektseid aerodünaamilisi lahendusi, talveputukad suudavad korda saata „biokeemilise ime“ ja talitleda vilkalt madalate temperatuuridega, mardikad on vormimängude meistrid, eriline on erinevate putukaliikide oskus ennast eluvõrgustiku kõikidesse võtmesõlmedesse siduda ja seda võrgustikku koos

hoida jne. Parem jätkan kohe raamatu kirjutamisega...

Millest peaks alustama algaja putukahuviline ja -vaatleja? Millised on vajalikud abivahendid?

Esimene vajalik abivahend on rahulik tähelepanu. Putukad inimest ei pelga, kuid vaid aeglane liikumine annab võimaluse neile lähedale hiilida. Siis saame neid fotoaparaadiga (kasvõi nutiseadme kaameraga) pildistada ja pilti hiljem koduski uurida. Või saame looduses putukaid võrguga vaatlustopsi püüda, lähemalt vaadelda ja siis jälle lahti lasta. Alustage esimesest ettejuhtunud kuuejalgsel olendist, saage temaga tuttavaks ja siis läheb edasine teekond putukamaailma süvenemisel juba loomuliku õhinaga.

Millal ja kus on kõige parem aeg putukaid vaadelda?

Putukaid võime kohata aasta läbi. Vaid päris külmade talveilmadega neid looduses tegutemas ei kohta. Kevad on aeg, kui talvitunud putukad püüavad tormiliselt osa saada tärgavast rohelusest. Visuaalselt ergutav päevaliblikaaeg jääb jaanipäevale eelnevatesse ja järgnevatessse nädalatesse. Suve lõpul on öölibli-

kate suurem aktiivsus. Seenekorjajad kohtuvad seenesääskede ja teiste eriliste putukakestega. Pärast öökülmasid tegutsevad külma- ja talivaksikud. Siis tulevad jälle talveputukad.

Ilmselt tunneb inimene kõige paremini neid putukaid, kes teda kiusavad: puugid levitavad haigusi, sääsed imevad verd, herilased nõelavad jne. Mida nende kaitseks öelda?

Sellised putukad tuletavad meile meelde, et ka inimene on osa looduse eluvõrgust. Kui kusagil kasvab mõne putukaliigi arvukus nii suureks, et meid lausa segama hakkab, siis annab see tunnistust, et inimene ise on oma otseste või kaudsete tegudega loonud neile liikidele eriti head elupaigavõimalused.

Kes võiks seda raamatut lugeda?

Raamat on kirjutatud lihtsas ja ladusas keeles. See on väga hea esimene raamat putukamaailmaga tutvuse alustamiseks. Häid putukaraamatuid pole kunagi liiga palju. Isegi minule oli nii mõnigi raamatus kirjeldatud putukate käitumise või seoste kirjeldus uus teadmine. Mis on loomulik, sest mida rohkem üks inimene putukate elusse süüvib, seda

rohkem avastab ta asju, mida keegi teine pole varem näinud ja vaid ta ise saab seda teistele edasi anda. Seepärast leiab raamatust huvitavat ka putukamaailmas süvenenult tegutsenud inimene.

Millal ja millest algas teie huvi putukate vastu?

See algas lapsepõlves ja ennekõike suviti maal vanaema juures ringi liikudes ja enda ümber toimuvat tähele pannes ja uurides. Juba põhikoolis oli mul soov minna ülikooli bioloogiat ja süvendatult putukaid õppima. Nii ka läks.

Pere käis ja käib minuga heal meelel kaasas putukaretkedel. Lapsed (kes nüüd on oma elu peal) suhtuvad ka tuppa sattunud putukatesse-mutukatesse rahulikult ja aitavad nad õue, oma koju tagasi. Nii nagu ma ise kunagi lapsena käitusin.

Kas hingelt olete rohkem bioloog ja putukauuriija või fotograaf?

Kindlasti looduseuurija, avastaja ja looduse lugude vestja, kelle jaoks fotograafia on vahend putukate liigirikkuse, kuid eriti nende käitumise ja suhetevõrgustiku salvestamiseks ja teisteni toomiseks. 📷

SIHKTIIVALISED

Putukate seas esineb mitmeid rühmi, keda nimetatakse kokkuvõtlikult sihktiivalisteks.

Nende esitiivad on nahkselt jäigad, õrnad tagatiivad on puhkeolekus lehvikukujuliselt esitiibade alla kokku volditud. Ka sihktiivalised on vaegmoonodega. Nende sekka kuuluvad prussakalised, nahktiivalised, röövritsikalised, termiidilised ja ritsikalised. Nende kõigi puhul vastsed täiskasvanutest suurt erine ja mõlemal arengustaadiumil on suhteliselt sarnane eluviis.

Loe edasi lk 5

HEINARITSIKAS

Decticus verrucivorus · Sugukond ritsiklased

Värvus pruun või roheline, mõnikord peaaegu must, enamasti heledate tiivapunktidega; kehaehitus üsna robustne, tiivad ulatuvad vaid natuke üle tagakeha.

KP 24–44 mm. LA juuni–oktoober.

Esinemine Enamasti kuivadel madalarohulistel maastikel; mäestikes sagedasem kui tasasel maal.

Tasub teada! Rahvasuu nimetab teda käsnaalvajaks. See tuleneb usust, et selle ritsika hammustus, mille käigus tilgub hammustuskohale pisut pruunikat maosisu, sobib soolatüügaste eemaldamiseks. Heinaritsikas elab maapinnal ja talle sobivad seetõttu pigem avatud maastikud.

Tema laul koosneb üksteisest selgesti eristatavatest kõrgsageduslikest helidest, mis esialgu aeglaselt, siis aga üha kiiremini üksteisele järgnevad. Laul sarnaneb vana traktoriga, mille mootor aeglaselt käivitub. Lauluga ligi meelitatud emasega alustab isane paaritumist. Isane tõuseb nüüd pea peale ning klammerdub esijalgadega emase muneti külge. Seejärel kinnitab ta kallerdusest ja selle sees olevatest spermatoosoididest koosneva spermatofoori emase muneti külge.

Loe edasi lk 42

SEITSETÄPP-LEPATRIINU

Coccinella septempunctata · Sugukond lepatriinulased

Kattetiivad punased, ühtekokku

7 musta punktiga.

KP 5–8 mm. Aastaringselt.

Esinemine Kõikjal sage, tungib järjekindlalt ka eluruumidesse.

Tasub teada! Seitsetäpp-lepatriinu on tuntud lehetäide hävitaja. Mitte ainult tema ise, vaid ka sinakashall, kollaste laikudega tähistatud vastne toitub peaaegu eranditult vaid lehetäidest. Arenguks vajab ta neid umbes 600. Samas ei sobi talle mitte kõik lehetäide liigid; näiteks leedri-lehetäi (lk 66) on tema jaoks surmavalt mürgine.

ÕNNETRIINU

Psyllobora vigintiduopunctata · Sugukond lepatriinulased

Pealiskülg kollane, rindmikul ja kattetiibadel arvukalt musti punkte.

KP 3–5 mm. Aastaringselt.

Esinemine Metsaservadel ja avatud maastikel, ka aedades kõikjal sage.

Tasub teada! See väike, selgelt eristatav mardikas ei toitu mitte lehetäidest, vaid jahukastest, mis sageli põhjustab kultuurtaimedel taimehaigusi. Väga suurt kasu temast siiski ei ole, vastupidi, ta aitab kaasa seeneeoste levimisele. Ka selle liigi isendite hulgas leidub triinusid, kellel on muud toitumisharjumused. Nii on Vahemere maades sage *Henosepilachna argus* ainult taimtoiduline.

Loe edasi lk 104

Vaegmoone: vastne näeb välja täiesti teistmoodi kui täiskasvanud kiil.

VAEGMOONE

Teine oluline moondeliik on vaegmoone ehk hemimetaboolia. Siin puudub nukustaadium; valmik koorub seega kohe pärast vastse viimast kestumist.

Vastne ja valmik võivad sealjuures välimuselt teineteisest oluliselt erineda, eelkõige kui mõlemal on täiesti erinev eluviis. Üheks selliseks näiteks on kiililised, kelle vastsed elavad vees, kuid valmikud maa peal.

Sihktiivaliste puhul on aga, kui jätta tiivad kõrvale, vastse ja täiskasvanud putuka erinevus suhteliselt väike; erinevalt kiililistest on mõlemal suhteliselt sarnane eluviis. Hemimetabooliat esineb primitiivsemate tiibadega putukate puhul.

Loe edasi lk 9

SUURSIKK

Cerambyx cerdo · Sugukond siklased

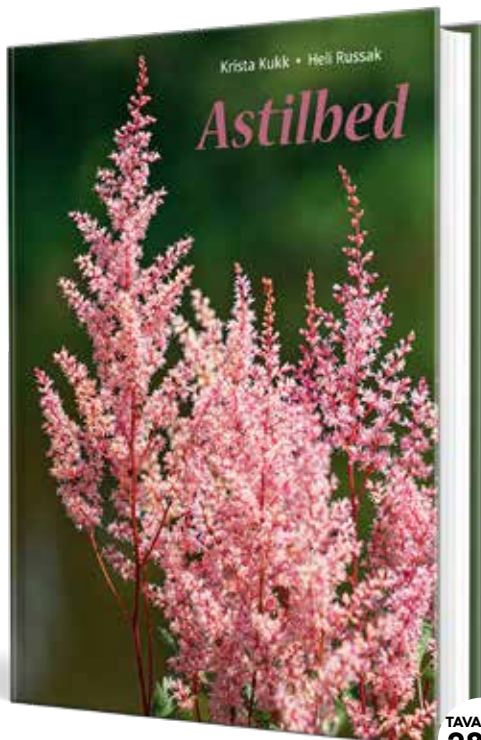
Mustjaspruun, kattetiivad heledamate otstega; rindmik tugevalt kortsulise struktuuriga, küljel terav oga; keha tagaosa tugevalt kitsenenud.

KP 24–53 mm; tundlad – (foto) kehast selgelt palju pikemad, umbes kehapikkused. LA mai–august.

Esinemine Metsades ja parkides, kus on vanu tammesid, eriti loopealsetel, viimasel ajal kõikjal väga haruldaseks muutunud. Eestist ei ole leitud.

Tasub teada! See imposantne mardikas on üks kõige muljet-avaldavamatest kodumaistest siklaseliikidest. Päeval hoidub ta enamasti oma vastsete käikudesse peitu ning väljub neist alles hilistel õhtutundidel. Toiduks valib eelistatult vigastatud tammetüvesid, kust mahla imeb. Vastsed arenevad tugevate vanade tammede tüvedes, mille puidu nad oma närimisega kasutuks muudavad. Need tammed ei sure aga mitte kohe, vaid on veel aastakümneid sobivateks „põrnikatammedeks”. Kuna siklased neid üha uuesti toiduks kasutavad, moodustuvad osaliselt peaaegu täielikult läbi näritud veteranpuud.

Loe edasi lk 118

Kirjastus Varrak
272 lk, kõva köide, 168 × 215 mm
KOOD 59693

TAVAHIND
28.90

KLUBIHIND
22.90

RAAMATUST LEIAD
PEATÜKID:

Perekonna botaaniline
ülevaade
Liigid
Sordiaretuse ajalugu
Sordikirjeldused
Kasvatamine
Kasvukoha valik
Kasvukoha
ettevalmistamine
Istikute valimine ja
istutamine
Hooldamine
Paljundamine
Kasvatamine konteinerites
Kasutamine aiakujunduses
Astilbed läbi nelja aastaaja
Kasutamine lõikelillena
Kasutamine meditsiinis
Astilbed Tallinna ja Tartu
botaanikaaias
Auhinnatud sordid
Lätis tehtud astilbede
uuring

ASTILBED

Heli Russak, Krista Kukk

Sinu ees avaneb põhjalik käsitlus, milles põimuvad botaanika, ajalugu, liikide ja sortide kirjeldused, lisaks huvitavaid fakte astilbedest. Autorid jagavad oma pikaajalisi kogemusi astilbede kasvatamisel ja hooldamisel ning seletavad lahti kõik sammud, nii et iga aiandushuviline, olgu ta algaja või juba kogenud rohenäpp, leiab endale midagi kasulikku.

Raamatu kaunid fotod loovad just õige meeleolu ning on heaks inspiratsiooniallikaks. Astilbed on tõelised südametemurdjad, nad lihtsalt poevad sulle sügavale hinge.

„See põhjalik raamat astilbedest avab nende lillede ilu ja praktilise kasutamise maailma. Tutvustades erinevaid liike ja sorte ning nende kasvutingimusi, on see suurepärase teadmiste allikas nii algajatele kui ka kogenud aiapidajatele. Lisaks kasvatamise ja hooldamise nõuannetele pakub raamat ülevaadet astilbede mitmekülgsest kasutamisest aias, lõikelillena ning meditsiinis. Huvitav lugemismaterjal kõigile, kes astilbede kohta rohkem teada soovivad.”

– **Maria Palusalu**, aiakujundaja, kauni aia coach, raamatu „Naadimetsast paradüüks” autor

„Aiakujunduses kasutatavaid taimi on palju, enamasti käsitletakse püikesepaistelise kasvu- kohale sobivaid liike. Astilbed aga ilmestavad just kõige keerulisemaid aiaosi – varjuala või põhja- suunda, kus häid õitsejaid napib. Loodetavasti on see raamat abiks seni teenimatult vähe kasutatud taimeperekonna populaarsuse tõusule.”

– **Ingrid Sembach-Hõbemägi**, aednik ja maastikuarhitekt, ajakirja Aed peatoimetaja

RAAMATU ESITLUSED TOIMUVAD

Tallinnas
11.04 kell 17.30
Viru Rahva Raamatus,
juhhib Eva Luigas

Tartus
18.04 kell 17.30
Tartu Kaubamaja
Apollos,
juhhib Maria Palusalu

Viljandis
24. aprillil kell 17
Viljandi
Linnaraamatukogus
Raamatut tutvustavad
Krista Kukk ja Tiia Andresson

‘Köln’

‘Koknese’

‘Koning Albert’

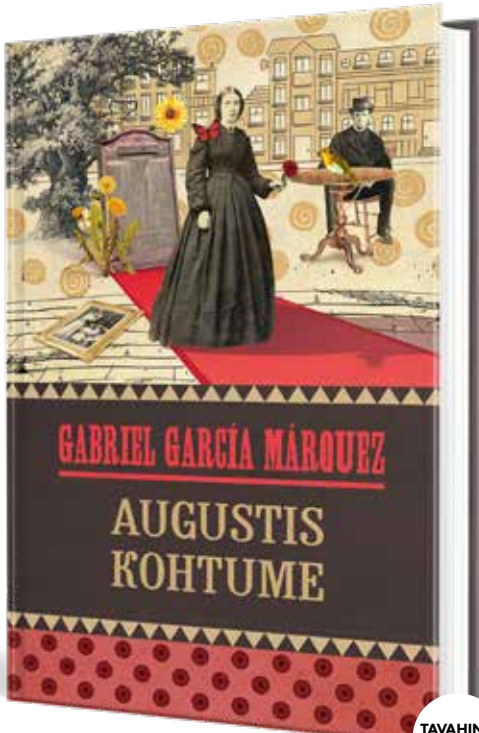
‘Little Vision in Pink’

‘Look at Me’

‘Love and Pride’

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Ruth Sepp
112 lk, kõva köide, 130 × 200 mm
KOOD 59686

TAVAHIND
22.90

KLUBIHIND
17.90

Märtsi alguses ilmus üle maailma samaaegselt Gabriel García Márqueze seni avaldamata romaan „Augustis kohtume”. Postuumse romaani ilmumine tähistab kirjaniku kümnendat surma-aastapäeva ning on tõeline ja ootamatu kingitus Kolumbia nobelisti arvututele austajatele.

AUGUSTIS KOHTUME

Gabriel García Márquez

Ana Magdalena Bach sõidab igal aastal augustikuus praamiga saarele, et külastada sinna maetud ema hauda. Need käigud toovad ajapikku kaasa vastupandamatu ahvatluse olla ühel ööl aastas keegi teine.

„Augustis kohtume”, Gabriel García Márqueze viimane, seni avaldamata teos, kirjutatud talle omases stiilis, on ülistus elule, naudingu püsimisele aja möödumise kiuste ning naise ihadele. Ootamatu kingitus Kolumbia nobelisti arvututele lugejatele.

Gabriel García Márquez sündis 6. märtsil 1927. aastal Kolumbias Atlandi ookeani ranniku piirkonnas asuvas väikelinnas Aracatacas. 1982. aastal Nobeli kirjandusauhinna pärjatud autor avaldas kahekümneaastaselt oma esimese jutustuse „Kolmas alistumine” („La tercera resignación”) ning alustas järgmisel aastal ajakirjanikutööd. Rohkem kui poole sajandi vältel pidas ta neid kahte elukutset, lummatuna „kirjutusmasina kibedast võlust”. Tema jutustamisanne on köitnud tuhandeid lugejaid. „Maagilise realismi” suurkujuks peetud kirjanik on ise alati kinnitanud: „Minu romaanides ei leidu ridagi, mis ei põhineks tegelikkusel.” Gabriel García Márqueze sulest on sündinud üks märgilisemaid narratiivseid maailmu, mis 20. sajandil hispaania keeles loodud. Ta suri 17. aprillil 2014. aastal Méxicos.

SADA AASTAT ÜKSILDUST

Gabriel García Márquez

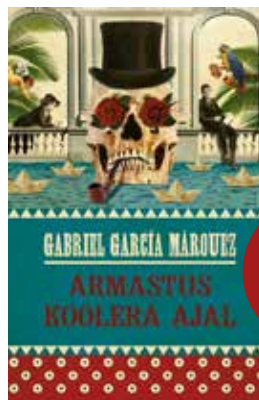
1967. aastal ilmunud meistriteosest „Sada aastat üksildust” on kujunenud maailmakirjanduse moodsa klassika. See on lugu Buendia suguvõsa seitsmest põlvkonnast ja nende rajatud Macondo väikelinnast. Seda mägedest ümbritsetud linnakest tabavad mitmedki hädad ja õnnetused, kuid sel on varuks ka oma üllatused ja imed. Macondo mahutab endasse kogu Kolumbia, aga võib-olla kogu Ladina-Ameerika - tema poliitilise reaalsuse, aga ka müüdid, eksootika ja ebaisu.

Romaanis seguneb reaalsus fantaasiaga viisil, mida varem polnud nähtud. Tänu sellele peetakse „Sadat aastat üksildust” Ladina-Ameerika maagilise realismi tähtseks.

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Aita Kurfeldt
424 lk, kõva köide, 130 × 200 mm
KOOD 58375

TAVAHIND
29.90

KLUBIHIND
9.90

ARMASTUS KOOLERA AJAL

Gabriel García Márquez

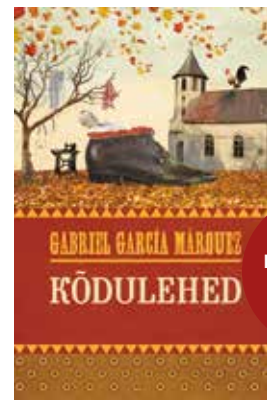
Fermina Daza ja Florentino Ariza kuuskümne aastat kestev armastuslugu Kariibi rannikulinnas võiks mõjuda üsna tavapärase melodraamana. Seda enam, et García Márquez kasutab siin lausa mõnuga traditsiooniliste seebiooperite kõige klassikalisemaid võtteid ja nippe. Seebiooperiks on „Armastus koolera ajal” nimetanud ka kirjanik ise, pidades seda samal ajal oma parimaks romaaniks ja ühtlasi teoseks, mille kirjutamine oli talle kõige raskem.

Aeg oma kordumatuses ja üha uutes järgnevustes moodustab koos troopilise keskkonna ja kirjaniku loodud tegelastega täiesti omamoodi fluidumi, mida meister omatahtsi voolib nagu savi.

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Martin Möttus
456 lk, kõva köide, 130 × 200 mm
KOOD 55466

TAVAHIND
26.90

KLUBIHIND
9.90

KÕDULEHED

Gabriel García Márquez

1955. aastal ilmunud lühiromaan „Kõdulehed” on maagilise realismi meistri Gabriel García Márqueze esimene oluline teos. Macondo väikelinna saabub hiiglaslik banaanifirma, tuues kaasa kaubaladude, lõbustuskohtade ja slummide virvarri. Kui banaanifirma lahkub linnast sama kiiresti, kui saabus, jääb järele vaid kõdunev tühjus.

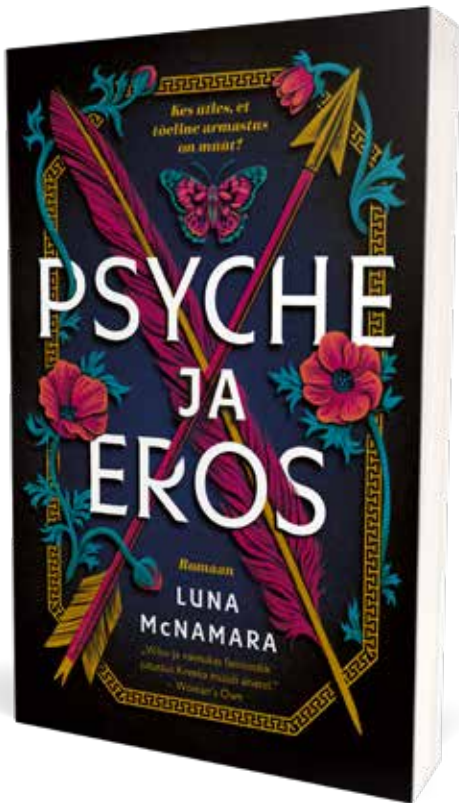
Selle laastatud ja hingetul tühermaal etab üks viimane auväärne mees, kolonel, kes on otsustanud täita ammuse lubaduse, ükskõik kui ebameeldiv see ka poleks: korraldada auväärset matused arstile, keda kõik linnaelanikud põlgasid. Lugeja ette rullub lahti Macondo veerand sajandit kestnud muinasjutuline lugu.

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Ruth Sepp
128 lk, kõva köide, 130 × 200 mm
KOOD 58047

TAVAHIND
22.90

KLUBIHIND
8.90

„Võluv ja vaimukas feministlik
jutustus Kreeka müüdi ainetel.”
– Woman’s Own

PSYCHE JA EROS

Luna McNamara

Kas armastusjumal on leidnud endale lõpuks väärilise kaaslase?

Kaasahaarav uusversioon Kreeka müüdist, milles jumal saab pihta omaenda saatusliku noolega ja surelik naine õpetab talle, mida tähendab tõeline armastus. Mükeene printsess Psyche sündis, saatjaks ennustus, et ta alistab ühel päeval suure koletise. Psyche lapsepõlv möödub, õppides käsitsema mõõka ja vibu ning valmistudes oma saatuseks. Lood tema ilust ja mässumeelsusest jõuavad isegi jumalanna Aphroditeni, kes otsustab printsessile õppetunni anda.

Aphrodite annab kirejumal Erosole käsu kostitada Psyche julma armastuse needusega. Olles aastaid vaadanud, kuidas inimkond tema ande väärkasutab, ei ole Erosel vähimatki soovi ise maise armastuse kaosesse sattuda. Kui ta aga kogemata kriimustab Psychele mõeldud noolega iseennast, vallutab ta hukutav igatsus naise järele, kelle needus temast kohe eemale rebiks, kui nad teineteisele otsa vaataksid. Kui algab Trooja sõda ning jumalikud jõud üritavad neid lahku viia, peavad saatusel kokku viidud kangekaelne Psyche ja maailmast väsinud Eros välja selgitama, kas tegu on tõelise armastusega või on see vaid müüt. Neid ootab ees väljakutseid ja seiklusi täis kirklik ja humoorikas lugu kangelastest, koletistest, usaldusest, ohverdusest ja nii tugevast armastusest, et see trotsib isegi Olümpose tahtmist.

Luna McNamara elab Bostonis ning töötab sotsiaaltöö ja vaimse tervise valdkonnas. Lisaks on tal magistrakraad Harvardi ülikoolist, kus ta uuris naisi ja soolisust maailma usundites, ning ta on õppinud vanakreeka keelt ja filosoofiat. „Psyche ja Eros” on tema esikromaan.

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Reti Maria Vahtrik
296 lk, pehme köide, 143 x 200 mm
KOOD 59785

TAVAHIND
28.90

KLUBIHIND
22.90

Kes ütles, et tõeline armastus on müüt?

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Triin Tael
720 lk, kõva köide
145 x 203 mm
KOOD 59792

TAVAHIND
42.90

KLUBIHIND
33.90

PASSIOON

Pirkko Saisio

On maikuu 16. sajandi koidikul, dominikaani munk Girolamo Savonarola on Piazza della Signoria üles poodud ja tuleriidal põletatud. Painajalik askeesihullus on lõpuks ometi läbi, Firenze on üles tõusnud ning vürstinna Vasari võib jälle seisusekohaselt riietuda ja oma mehe kingitud uhke kuldehte kaela panna. Ta teab, miks vürst talle nii helde kingituse tegi, kuid hoiab seda valusat saladust südames. „Mul pole õigust mitte kellegi elu selle ehtega raskemaks teha, olgu see minu rist, mida ma olen määratud kandma,” mõtiskleb vürstinna. Ja lõpuks pannakse uhke kaelaehetalle hauda kaasa, ent kullast hea ja kurja tundmise puule ei anta haurahu - tema seiklused alles algavad.

Pool sada aastat hiljem peidab Veneetsias Cannaregio getos kullassepp Yakob Masri ehte oma töökoja põrandalauade alla. Murano peeglitöökoja omanik, rikas ja jõhker Pietro Calimani on suremas ning on saatnud oma poja vana juveliiri pitsitama. Juudi perel tuleb pageda ja pikk rännak viib tagakiusatud Habsburgide aegsesse Viini. Kuid kuju muutunud kaelaehet vahetab aastasadade möödudes üha uuesti omanikku ning liigub aina rohkem põhja poole - koguni Eestisse ja lõpuks Soome.

Soome ühe nimekama kirjaniku Pirkko Saisio (sünd 1949) romaani „Passioon” tuumaks on elu mõtte ja tähenduse otsingud. Vaimsed otsingud, usk ja ideoloogiad pakuvad hingepidet, kuid mõnele on karmis ellujäämisvõitluses ainus pääsetee ühine veri ja südametukse. „Passioon” on laia diapasoniga, tarkovskilikult värviküllane Euroopa kroonika - otsekui arhailine legend, mille jutuvestmiskunst kätkeb endas müüdi sisendusjõudu.

KURJAKUULUTAV KEVAD

Kaksteist lugu

Agatha Christie

Koos kevadega saabuvad värskendavad vihmad ning talveunest ärkavatel taimedel puhkevad pungad, kuid krimilugude kuninganna Agatha Christie teadis hästi, et sellest ilust ei tohi ennast eksitada lasta. Sest ka magusate kevadlõhnade varjus võidakse septseda pahaendelisi skeeme ja ohtlikke kuritegusid.

Miks mitte võrtsitada suveootuse elevust väikese närviködi ja kirjandusklassikaks saanud lemmikutega? Igatahes on Christie krimilugude detektiividel käed tööd täis ka kevaditi - kogumiku kaheteistkümnes loos lahendavad keerulisi mõistatusi Hercule Poirot, Miss Marple ning Tommy ja Tuppence.

LOOD KOGUMIKUS

Sissejuhatus: Püssimees
Market Basingi saladus
Kadunud daami juhtum
Surmataim
Kuidas kasvab teie aed?
Luigelaul
Miss Marple jutustab
ühe loo

Sinise vaasi mõistatus
Juvelirööv Grand
Metropolitanis
Kullakangid
Peaaegu nagu koer
Tütarlaps rongis
Greenshaw' Narrus

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Gea Mägi, Karin Suursalu,
Krista Kaer, Maia Planhof, Piret Orav,
Tiiu Loog
224 lk, kõva köide, 168 × 240 mm

KOOD 59631

TAVAHIND
25.90

KLUBIHIND
20.90

Agatha Christie

VÄLJASÕIT

Beth O'Leary

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Evelin Banhard
408 lk, kõva köide
Sari „Varraku ajaviiteromaan“
145 × 203 mm

KOOD 59600

TAVAHIND
31.90

KLUBIHIND
25.90

Addie ja tema õde Debbie on istunud varavalges autosse, et sõita Põhja-Šotimaale sõbra pulma. Õed on seda reisi kaua oodanud ja valmistunud toredaks väljasõiduks. Aga nad pole veel kuigi kaugele jõudnud, kui neile sõidab tagant sisse auto, mille roolis on ei keegi muu kui Addie endine kallim Dylan. Paari lahkumine mõned aastad tagasi oli enam kui dramaatiline ja seitsaadik on Addie kurja vaeva näinud, et mehega mitte kokku sattuda.

Kuna ka Dylan ja tema sõber Marcus on teel samasse pulma, kuid nende autoga pole pärast avariid enam võimalik sõita, peavad Addie ja tema õde neile küüti pakkuma. Seltskonda ootab nüüd ees üle kolmesaja miili pikkune teekond väikeses autos, mis on puupüsti täis pagasit ja saladusi, ning Addie ja Dylan ei pääse enam kuidagi paku oma keerulise suhte sõlmede lahtiharutamise eest.

SÜVASADAM

Tove Alsterdal

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Kadi-Riin Haasma
296 lk, pehme köide
145 × 200 mm

KOOD 59617

TAVAHIND
26.90

KLUBIHIND
21.90

Ådaleni-sarja kolmas ja viimane lugu hakkab hargnema siis, kui sukeldujad uurivad jõe põhjas vanu laevavrakke ja leiavad sealst meesterahva luud. Selgub, et mees on tapetud, aga kes ta on? Niidiotsad viivad tagasi 1960-ndatesse nii Ådaleni kui ka laias maailmas, mida iseloomustasid karmid poliitilised konfliktid ja suur vabadusihha.

Politseiikonstaabel Eira Sjödin ootab last ja ammu jahtunud lugu satub uurima just tema. Nii kuidas töde kuritöö kohta hiilib üha lähemale tema ja ta pere elule, jõuab aina lähemale ka sünnitus. Ta ei tea ikka veel, kes on lapse isa. Samal ajal põgeneb õigluse eest põhja poole naine, kelle kuriteo eest istub kinni Eira vend ja kes on vahepeal uuesti tapnud.

„Süvasadam“ on eraldiseisev järg Ådaleni-sarjale, kus on varem ilmunud „Tormiheide“ (2021) ja „Neeluauk“ (2022).

MISS DETSEMBER JA KUU KLANN

Antonia Murgo

Miss Detsember otsib tööd, aga kõik katsed uusi töökohti hoida lõppevad läbikukkumisega. Ühel päeval vastab ta töökuulutusele, kus otsitakse lapsehoidjat, kuid avastab peagi, et ta tööandja on ei keegi muu kui Kotionu, kelle pojalt Corvinil tuleb silm peal hoida. Läbi ime võetaksegi Detsember tööle, aga kas ta suudab ohjeldada ulakat poisikest, kes oskab suitsuks moonduda ja end tuha sisse peita? Ühel ööl toimub midagi ootamatut: just siis, kui Detsember avastab oma tööandja perekonnas varjatud saladuse, tungivad majja kolm võõrast meest. Mida nad tahavad? Nüüd tuleb kogu nutikus ja julgus käiku lasta!

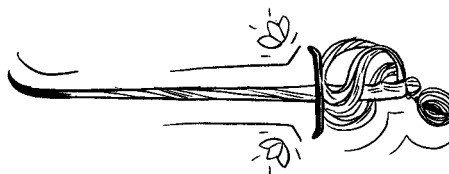
Antonia Murgo on ajakirjanik ja filmikriitik. Ta nimetab end kuutõbiseks - muidugi mitte sellisel määral, nagu seda on Kotionu. Fantaasiaküllased lood noortele on need, milleta Antonia oma elu ette ei kujuta: ta loeb, kirjutab ja illustreerib neid. „Miss Detsember“ on tema esikromaan, millega ta võitis Itaalias 2022. aasta Strega preemia noorteromaanide kategooria peaauhinna.

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Cathy Laanela
224 lk, pehme köide, 130 x 180 mm

KOOD 59679

TAVAHIND
19.90

KLUBIHIND
15.90

„On vaja ühte suurt hirmu, et kõik teised hirmud selle kõrval tühistena tunduksid.“

TAVAHIND
20.90

KLUBIHIND
17.90

TULE, TULE, UNEKENE*

Kene Vernik

See raamat on mõeldud nii lastele, kellele meeldib pilte vaadata, jutte kuulata ja lugeda, kui ka heaks abiliseks vanematele, kes ei tea, mis on hea unehügieen või -rutiin ning kelle laps on rahutu magaja või liiga pinges. Laste arengus tuleb ette palju muutusi käitumises. Ja vahel on tal uinumisega raskusi. Püüame üheskoos meelde tuletada olulised unereeglid, mis võib-olla vahel on meeletst läinud.

Kirjastus Sleepdrive OÜ
80 lk, kõva köide, 170 x 210 mm

KOOD 422649

TAVAHIND
21.90

KLUBIHIND
18.90

HAKI ORDU*

Tuul Sepp

12-aastane Taaniel näeb unes elutut linna, kus laiuvad vaid lõputud asfaldväljad ja keerlevad lämmatavad tolmutpilved. Kõikjal on hirmutav tühjus. Linna kaitsevaim Hakk annab poisile pärismaailma kaasa salakirjas mõistatuse ja müstilise klaaskuuli, sest vaid nende abil on võimalik päästa Taanieli kodulinn samasugusest hävingust.

Tuul Sepp (sünd 1984) on loomaökoloog ja teaduse populariseerija.

Kirjastus Rahva Raamat
264 lk, pehme köide, 170 x 240 mm

KOOD 143902

TAVAHIND
20.90

KLUBIHIND
17.90

ONU ÖÖBIK ÖÖSORRI TÄNAVAST*

Ellen Niit

Ellen Niit on öelnud: „Kui ma noor olin, tundsin ma ühte kena väikest asjameest, kelle nimi oli onu Ööbik. Onu Ööbik oli mu poegade hea tuttav ja ma pean ütlemale, et ta oli nendega ka õige sarnane. Küllap sellepärast on ta veel praegugi nii armas, kui ma ta peale mõtlen.“ Nüüd ilmuvad onu Ööbiku lood eraldi raamatuna koos Priit Pärna illustatsioonidega.

Kirjastus Tammerraamat
48 lk, kõva köide, 200 x 260 mm

KOOD 565863

HAJEVIL MÖTTED*

Aktiivsus- ja tähelepanuhäirete tekkepõhjused ja tervenemine

Gabor Mate

Raamat koosneb seitsmest osast. Esimesed neli kirjeldavad aktiivsus- ja tähelepanuhäire olemust ning selgitavad selle tekkepõhjuseid, viimased kolm tervenemisprotsessi. Viies osa, mis räägib ATH-ga lastest, ei ole mõeldud ainult lapsevanematele, vaid ka aktiivsus- ja tähelepanuhäirega täiskasvanutele, kuna selles sisaldub informatsiooni, mida on vaja iseendast arusaamiseks.

Kirjastus Tänapäev
Tõlkinud Ülle Jälle
352 lk, pehme köide, 143 x 215 mm
KOOD 174883

TAVAHIND
24.90

KLUBIHIND
21.90

AITAB KASVATAMISEST*

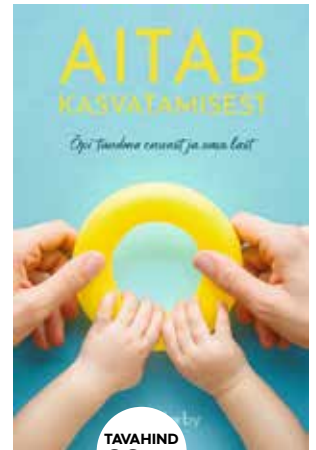
Õpi tundma ennast ja oma last

Fie Horby

Pereterapeut Fie Horby esitleb uut lapsevanemaks olemise viisi, mis tähendab, et sul tuleb vana kasvatusviisi vana visata ja julgeda näidata, kes sa oled. Vaid nii saad luua lapsega elukestva sideme ja tõeliselt lähedase suhte. Autor õpetab, kuidas moraaltsemisest, kritiseerimisest ja pahandamisest loobudes, ent siiski kindlalt piire seades luua lastele toetav keskkond ning kasvatada enesekindlad ja teistega arvestavad noored inimesed.

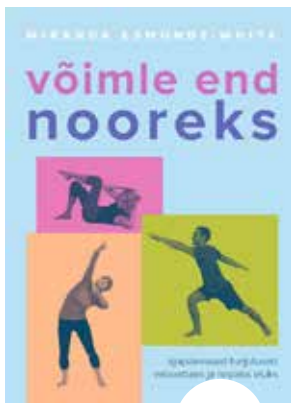
Kirjastus Pegasus
Tõlkinud Brita Kaasik
320 lk, pehme köide, 140 x 210 mm

KOOD 166567

TAVAHIND
22.90

KLUBIHIND
19.90

TAVAHIND
24.90

KLUBIHIND
21.90

VÕIMLE END NOOREKS*

Igapäevased harjutused valuvabaks ja reipaks eluks

Miranda Esmonde-White

Vananeva keha saab vabastada kangusest ja valust ning suurendada liikuvust, paindlikkust, energiat ja elujõudu. Raamatu autor pakub 30-päevase kiirkursuse, mis õpetab, kuidas ennast võimlemise abil nooremata tunda, treenida piisavalt, kuid mitte liigselt. Mõõdukas treening on tee valuvaba, aktiivse ja pika eluni. Harjutusi saab kasutada järjepidevalt ja palju aastaid ning need on mõeldud kõigile - nii noortele kui vanadele, nii sportlikele kui vähem liikuvatele.

Kirjastus Pegasus
Tõlkinud Evelin Arak
384 lk, pehme köide, 170 x 240 mm
KOOD 165287

TAVAHIND
19.90

KLUBIHIND
17.90

ISE-KAS*

Sunita Osborn

Kliinilisest psühholoogist autor seab kahtluse alla meie senised ettekujutused isekusest. Ta kummutab avameelselt ja humoorikalt müüdid, mis ümbritsevad selliseid psühholoogia põhimõisteid nagu eneseusaldus, enesearmastus ja enesedistsipliin, näidates, kuidas sotsiaalmeedia ja ühiskondlike normide tõttu on neist terminitest saanud sisutihjad aumärgid.

See provokatiivne raamat näitab, kuidas asuda isekuse najal või-mestavalt ümber kujundama oma suhteid ja iseennast.

Kirjastus Ühinenud Ajakirjad
Tõlkinud Pirkko Põdra
176 lk, pehme köide, 140 x 210 mm
KOOD 734568

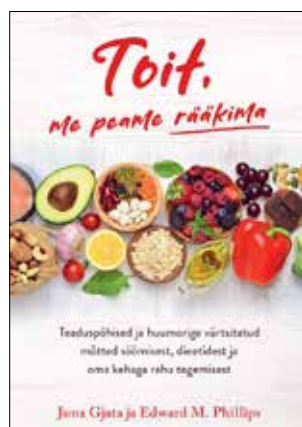
TOIT, ME PEAME RÄÄKIMA*

Juna Gjata, Edward M. Phillips

Põnev ja humoorikas rännak toitumise, kehakaalu ja tervise maailmas põhineb autorite kogemustel ning annab kasulikke praktilisi ja teaduspõhiseid nõuandeid. Raamatu kaks autorit käsitlevad kumbki oma vaatenurgast teemasid nagu ainevahetus, dieedid, treening, söömishäired, stress ja uni, mis annab meile võimaluse näha neid nii noore naise kui kogunud tohtri silmade läbi. Üks autoritest on neuroteadlane ja muusik, teine füüsilise meditsiini ja taastusravi professor.

Kirjastus Pegasus
Tõlkinud Helena Niidla
352 lk, pehme köide
148 x 220 mm

KOOD 734544

TAVAHIND
27.90

KLUBIHIND
23.90

LEHTTAINAS*

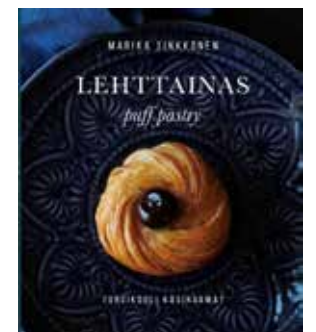
Puffy pastry

Marika Sinkkonen

Sellest raamatust leiad õpetuse klassikalise lehttaina valmistamiseks koos retseptiga.

Kas teadsid, et 2023. aasta maailma kuumimate trendide esikoht kuulub *croissant*'ile? Selle toreda teadmisega siseneme aastasse 2024, mida peetakse *croissant*'i uue tulemise aastaks, seejuures koos mitme maitstva sõbraga, mis kõik valmivad lehttainast. *Croissant*, New Yorgi rull ehk rull-*croissant*, *croissant tart flan*, *cruffin* ja rosinarull ehk *pain aux raisins* - ütleme teile tere!

Kirjastus Tordikool
80 lk, pehme köide, 170 x 200 mm
KOOD 925003

TAVAHIND
18.90

KLUBIHIND
16.90

AIA KUJUNDAMINE

mõtetes ja praktikas

Merilen Mentaal

Täiendatud ja parandatud kordustrükk

„Aia kujundamine mõtetes ja praktikas“ on autori nägemus sellest, kuidas kujundada koduaeda, millest aed koosneb ning millele on tarvis mõelda. Raamat on jaotatud kolmeks osaks, millest esimene räägib vajalikest plaanidest ja eeltöödest ehk kujundamise tegemisest paberil. Teine osa kajastab praktilisi teemasid, nagu teed, terrassid, veesilmad, aiapäiksel jms. Inspireeriv kolmas osa on taimedega kujundamisest, andes ideid ja teadmisi selle kohta, kuidas taimi omavahel sobitada ja kuidas neid istutada.

Merilen Mentaal jõudis aiadisaini juurde pärast eluetappe poliitikas, turismis ja üritusturunduses ning seda tänu rooside kasvatamise hobile. Oma osa mängis ka õnnelik juhus, mis viis ta 2005. aastal Chelsea aianäitusele Londonis. Ta on lõpetanud Oxfordi Aiadisaini Kolledži ja on Suurbritannia Aiadisainerite Ühingu liige. Lisaks aedade kujundamisele kirjutab Merilen aianduse teemadel erinevatele väljaannetele nii Eestis kui välismaal ning tegeleb fotograafiaga.

Kirjastus Varrak
420 lk, kõva köide, 250 × 215 mm

KOOD 51956

TAVAHIND
36.90

KLUBIHIND
29.90

MÄSSAJA*

Minu põgenemine Saudi Araabiast vabadusse

Rahaf Mohammed

Autor jutustab oma elust välismaailmale suletud Saudi Araabias, kus naised peavad alluma oma mees-eeskostjatele. Põrandaaluse põgenike võrgustiku abiga jõuab ta Bangkoki, kus ta aga vahistatakse. Rahaf pannakse lennujaama hotelli numbrituppa ootama tagasisaatmist kodumaale, kus ta tõenäoliselt hukatakse. Ta palub Twitteri kaudu maailmalt abi ja maailm vastab ta palvele: tänu rahvusvahelisele survele jõuab ta lõpuks Kanadasse.

Kirjastus Rahva Raamat

Tõlkinud Urmas Alas
240 lk, pehme köide
140 × 210 mm

KOOD 144329

TAVAHIND
21.90

KLUBIHIND
18.90

MEISTER JA MARGARITA

Mihhail Bulgakov

Filosoofiline, poeetiline, satiiriline ja kaunis raamat, mis kuulub kindlasti 20. sajandi suurteoste hulka. Kirjanik alustas romaani kallal tööd 1928. aastal, püüdes ühendada satiirilise groteski ja fatasmagooria käsitlusega Jumalast ja Saatanast. Praegu tähistab „Meister ja Margarita“ vene kultuuriteadvuses peaaegu sedasama mis „Tristan ja Isolde“ või „Romeo ja Julia“. Lugejateni jõudis see esmakordselt 1967. aastal, 27 aastat pärast kirjaniku surma.

Kirjastus Varrak

Tõlkinud Maiga Varik,
Jüri Ojamaa
468 lk, kõva köide, 150 × 205 mm

KOOD 20297

TAVAHIND
23.90

KLUBIHIND
18.90

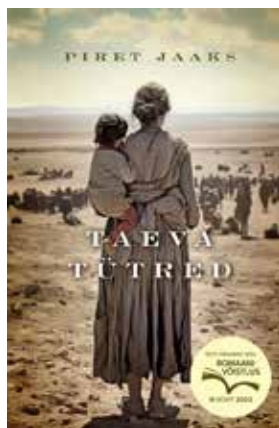
TAEVA TÛTRED

Piret Jaaks

Laia ajaloolise diapasooniga romaan viib meid I maailmasõja aegsesse Osmanite riiki ja põhineb baltisaksa päritolu Eesti misjonäri Anna Hedwig Bülli (1887-1981) elulool. Noor misjonär saadetakse Marashi linna orbudekodusse, kus tema silme all hakkavad lahti rulluma traagilised sündmused, mida tunneme tänapäeval armeenlaste genotsiidina. Sammhaaval, sidudes kokku killukesi Eesti, Euroopa ja Lähis-Ida ajaloost, avaneb meie ees lugu inimlikust hingesuurest.

Kirjastus Varrak
272 lk, kõva köide
130 × 200 mm

KOOD 58993

TAVAHIND
23.90

KLUBIHIND
18.90

MAAG

John Fowles

Fowlesi loomingus on korduvaks motiiviks kangelase konflikt eneseteostuse ning ühiskonnas eksisteerivate reeglite vahel. Tihti juhatab kangelast vabaduse poole keegi saladuslik tundmatu ning teetähiseks pole mitte keelud ja käsud, vaid üha uued mõistatused. Nii satub ka „Maagi“ minategelane Nicholas Urfe ühel Kreeka saarel psühholoogilisse mängu, milles põimuvad tihedalt reaalsus ja illusioonid. „Maagi“ peetakse Fowlesi peateoseks.

Kirjastus Varrak
Tõlkinud Henno Rajandi
728 lk, kõva köide
145 × 203 mm

KOOD 45818

TAVAHIND
29.90

KLUBIHIND
23.90

Taas saadaval!

HEA TUJU RAAMATUD

Pakkumine kehtib, kuni raamatuid jätkub!

TAVAHIND
27.90
KLUBIHIND
7.90

MEIE SUVEREISID

Emily Henry

Tõlkinud Tiia Krass
336 lk, kõva köide
145 x 203 mm

KOOD 55558

TAVAHIND
29.90
KLUBIHIND
9.90

VIIENDA PLATVORMI RAHVAS

Clare Pooley

Tõlkinud Kristina Uluots
328 lk, kõva köide, 145 x 203 mm

KOOD 57996

TAVAHIND
30.90
KLUBIHIND
8.90

RACHELI PUHKUS

Marian Keyes

Tõlkinud Siiri Sau
520 lk, kõva köide
145 x 203 mm

KOOD 56142

TAVAHIND
36.90
KLUBIHIND
8.90

JÄLLE RACHEL

Marian Keyes

Tõlkinud Triin Sinissaar
624 lk, kõva köide
145 x 203 mm

KOOD 58498

TAVAHIND
27.90
KLUBIHIND
8.90

SUVI RANNA TÄNAVA VÄIKESES PAGARIÄRIS

Jenny Colgan

Tõlkinud Faina Laksberg
384 lk, kõva köide
145 x 203 mm

KOOD 55282

TAVAHIND
28.90
KLUBIHIND
8.90

LAHUTAMATUD. GALA JA DALÍ

Sylvia Frank

Tõlkinud Anne Arold
296 lk, kõva köide
145 x 203 mm

KOOD 58313

TAVAHIND
29.90
KLUBIHIND
8.90

VÄIKE ÖNNELIKE LÕPPUDE RAAMATUPOOD

Jenny Colgan

Tõlkinud Liisi Lees-Leesmaa
320 lk, kõva köide
145 x 203 mm

KOOD 56753

TAVAHIND
24.90
KLUBIHIND
8.90

AŠJAD, MIS PANEVAD SÜDAME KIIREMINI PÕKSUMA

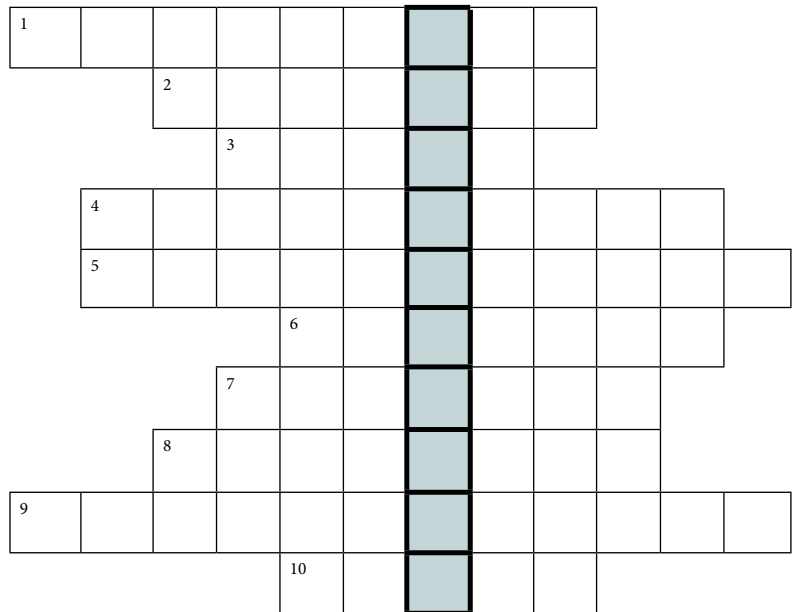
Mia Kankimäki

Tõlkinud Triin Tael
328 lk, pehme köide
143 x 200 mm

KOOD 42978

RAAMATUKLUBI RISTSÕNA

1. Uusim raamat sarjast „Varraku ajaviiteromaan“.
2. Fantaasiaküllase noorteraamatu autor ... Murgo.
3. Erinevate arenguetappide läbimine putukatel.
4. Unenõustaja ja uneraamatute autor.
5. Tuntud eesti putukaurija.
6. Kolumbia autor, kellelt ilmus samaaegselt kõikjal üle maailma postuumse romaani esmatrükk.
7. Taimeperekond, kellele varem ei ole eestikeelset raamatut pühendatud.
8. Soome ühe nimekama kirjaniku Pirkko Saisio romaan.
9. Autor, kes on kirjutanud romaaniks uusversiooni kreeka müüdist.
10. Raamatuklubi liimete vahel, kes ostavad aastal 2024 5 klubiraamatut, loositakse välja ... preemia.

22. aprilliks õige lahenduse saatnute vahel loosime välja ühe Varraku raamatu võitja vabal valikul. Märgi vastus (värvilisel real) kupongile või saada aadressil raamatuklubi@serk.ee koos oma nime ja kliendinumbriga. Kõik vastused leiad ajakirjast.

RAAMATUKLUBI TEENINDUSPUNKTID:

TALLINNAS:

Rävala maja, Rävala pst 6

E-R 10.00-18.00

Nõmme Raamat, Jaama 1

E-R 10.00-18.00 ja L 10.00-16.00

TARTUS:

Raamatukauplus

Krisostomus

Raekoja plats 11

E-R 10.00-18.00

Alates 1.01.2024 on postikulu

- pakiautomaati tellides 3.20 eurot tellimuse kohta;
- kulleriga tellides 5.20 eurot tellimuse kohta.

Ilma postikuluta saadame

- pakiautomaatidesse kõik pakid, milles sisaldub klubiraamat või mille väärtus on vähemalt 40 eurot;
- kulleriga saadame ilma postikuluta ainult pakid, mille väärtus on vähemalt 40 eurot.

VALI LÄHETUSVIISIKS PAKIAUTOMAATI!

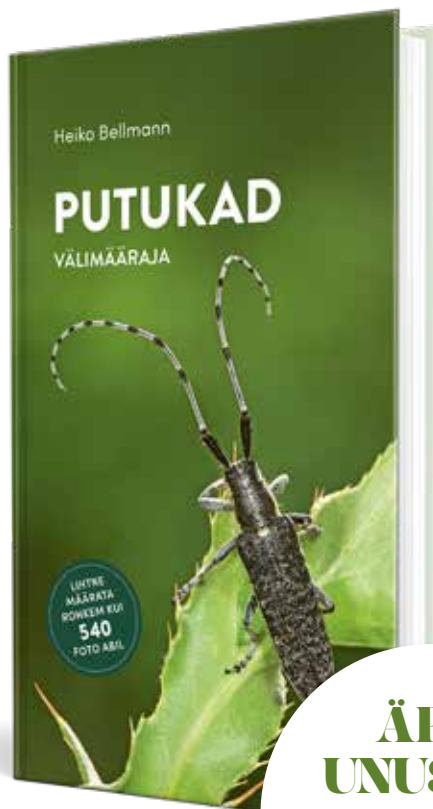
Muuda lähetusviis ise kodulehel või võta ühendust klienditeenindusega.

KLUBIREEGLID

- 1 Suure Eesti Raamatuklubi liikmed saavad posti teel tasuta Klubijakirja, milles olevad pakkumised kehtivad kuu lõikes.
- 2 **Klubiraamat.** Igas kuus on valitud Klubiraamatuks värskest ilmunud tarbe- või ilukirjandusteos, mida Klubijakirjas põhjalikumalt tutvustatakse ja mis on jaehinnast vähemalt 30% soodsam. Iga Klubiraamatu ost annab ühe Boonuspunkti ja vabastab paki Postikulust, kui tellid selle pakiautomaati.
- 3 **Kui Sa Klubiraamatut jooksval kuul ei soovi, tuleb sellest teada anda enne 22. kuupäeva.** Oma loobumise saad vormistada järgmistest kanalitest:
  - **Klubi kodulehel** <https://varrak.ee/raamatuklubi/klubiraamatust-arautlemine/>
  - **Telefonil** 6460218, E-R 09.00-17.00
  - **E-kirjaga** aadressil raamatuklubi@serk.ee lisades kindlasti oma nime, klubiliikme numbril või telefoni
  - **SMS-sõnumiga:** numbrile 15977: SERK (tühik) klubiliikme number (tühik) klubiraamatu kood. SMSi hind on 0.19 eurot
  - **Täites ja postitades Klubijakirja tagakaanel oleva kupongi.** Loobumata jätmist käsitleme tellimusena ja Klubiraamat saadetakse välja.
- 4 **Boonuspunktid.** Boonuspunkte saad kasutada rahana (1 boonuspunkt = 1 euro, kuni 10 boonuspunkti tellimuse kohta). Boonuspunktide kasutamise soovist tuleb teada anda kohe tellimust tehes.
- 5 **Postikulu.** Pakiautomaati tellides on ilma postikuluta kõik pakid, milles sisaldub Klubiraamat, ja kõik pakid, mille hind on vähemalt 40 eurot. Muudel juhtudel on postikulu 3.20 eurot tellimuse kohta. Kulleriga tellides lisandub postikulu 5.20 eurot igal juhul, välja arvatud, kui tellimuse väärtus on vähemalt 40 eurot.
- 6 **Tähtaegunud arved.** Raamatuklubi jätab endale õiguse nõuda Klubi liikmelt arve tasumisega viivitamise korral viivist vastavalt Võlaõigusseadusele.
- 7 **Tagastused.** Saadetud paki väljavõtmata jätmise loetakse tagastuseks. Klubil on õigus esitada arveid tagastatud raamatute postikulu eest summas 5 eurot ühe tagastatud paki kohta.
- 8 Kui oled andnud meile oma e-posti aadressi, informeerime Sind meili teel käesoleva kuu pakkumistest Raamatuklubis ja tuletame meelde Klubiraamatust äraütleamise tähtaega. Juhul, kui soovid e-kirjadest loobuda, saad seda teha e-kirja lõpus oleval meiliaadressil.

Reeglite täielikku versiooni vaata

www.varrak.ee/raamatuklubi/klubireeglid

ÄRA UNUSTA!

Viimane
äraütleamise päev on
22. aprill

MAKSTUD
VASTUS
EESTI

VARRAK AS
PÄRNU MNT 67A
10134 TALLINN

SERK
SUUR EESTI RAAMATUKLUBI

Liba nr. 1066

SAAJA
TASUB
POSTIKULU
5

Klubi raamatu kood	5 9 9 2 1	Putukad. Välimäärä	Klubiraamatu pealkiri	Ei soovi <i>Tehke rist.</i>	tellin tk
--------------------	-----------	--------------------	-----------------------	--------------------------------	-----------

Klienditeeninduse telefon 646 0218
Soovin kasutada ☐ boonuspunkti allahindluse saamiseks.

1 boonuspunkt = 1 euro. Ühe tellimuse eest tasumisel saab kasutada kuni 10 boonuspunkti.

Raamatu kood		Raamatu pealkiri	tellin tk

Lahendasin ristsõna ja osalen loosimises (vt lk 14). Vastuseks sain:

Tellijas ees- ja perekonnanimi	Tellija allkiri
Klubi liikme number	

ERIPAKKUMINE

Pakkumine kehtib, kuni raamatuid jätkub!

AASTA AIAS

Märkmik-kalender 2024

Kirjastus Varrak
200 lk
pehme spiraalkõide
148 x 203 mm
KOOD 58542

TAVAHIND 19.90
KLUBIHIND 6.90

Kasutajasõbralikus spiraalkõites märkmik-kalender on üles ehitatud nädala kaupa, ära on toodud Päikese ja Kuu tõusud ning loojangud, liukuvad ja riiklikud pühad, aastaalgade algused, tähtsamad rahvakalendri pühad ja Kuu liikumine sodiaagimärkides. Eraldi on märgitud vilja-, juure-, õie- ja lehepäevad ning istutusperiood. Kalendaariumi alguses on tutvustatud, kuidas Kuu faase ja sodiaagimärke aianduses arvestada.

MILLA

Johanna-Isebel Järvelill

Milla arvab, et ta on tavaline meriristist millimallikas siin Läänemeres. Kuid kui tuleb välja, et Milla on hoopis kaugest ookeanist pärit meduus, hakkab ta otsima koduteed. Loo lõpuks selgub, et ei ole tähtis, kus asub sinu kodu, peaasi, et sinu ümber on su lähedased ja sõbrad.

„Milla“ jõudis 2021. aastal Põlvpeikuraamatu konkursil finaaltööde hulka.

Kirjastus Varrak
32 lk, kõva kõide
250 x 165 mm
KOOD 53875

TAVAHIND 15.90
KLUBIHIND 5.90

PAASTUGA TERVEKS

Kuidas elada tervena, puhastades keha ja hinge ravipaastuga ning toitudes tasakaalustatult

Natalia Trofimova

Dr Trofimova innustab lugejaid asuma looduslähedasema eluviisi teele ning paastuma. Sel moel suudab igaüks elada täisväärtuslikumat elu, hoida oma tervismuresid kontrolli all ja püsida tõbedest priina ka ilma arstirohtudeta. Paastumise kui ravimeetodi kohta saab nende kaante vahelt uut infot nii see, kes on pidanud paastu pelgalt kaalulangetamise viisiks, kui ka kogenud paastuja. Et aidata mõista teadliku paastumise erinevust pealesunnitult nälgisest ning seda, mil määral mõjutab tervist organismi eripärast sealhulgas võimalik toidutalumatust -, toitumisharjumused ja eluviis, kirjeldatakse põhjalikult inimorganismi toimimist.

Kirjastus Varrak
248 lk, kõva kõide, 168 x 215 mm
KOOD 24295

TAVAHIND 19.90
KLUBIHIND 8.90